

Justis- og politidepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 19. mai 2011

Deres ref: 201101405

Uttalelse fra Juss-Buss i forbindelse med høring om endringer i utlendingsloven – innføring av Schengen-standardisert oppholdskort med elektronisk lagret biometri

Juss-Buss viser til departementets høringsbrev datert 23.02.2011 og takker for tilliten som høringsinstans.

Vi vil med dette benytte oss av muligheten til å uttale oss i forbindelse med lovendringsforslaget.

Forholdet til Barnekonvensjonen

Både departementet og forordningen anser dette tiltaket for å være i samsvar med Barnekonvensjonen. Barn har etter denne konvensjonen blant annet rett til å ikke diskrimineres på bakgrunn av etnisitet, og rett til beskyttelse mot inngrep i privatlivet.

Juss-Buss er skeptiske til at et tiltak som er begrunnet i kontroll og forebygging av kriminalitet skal anvendes for barn helt ned til 6 år.

Spørsmålet om tiltaket er i samsvar med Barnekonvensjonen vil avhenge av hvilken fremgangsmåte man anvender både ved innhenting og ved kontroll av disse opplysningene. En alminnelig utlendingskontroll vil kunne oppleves skremmende for mindreårige. Slike kontroller vil sende disse barna signaler om mistillit, og vil skape utrygghet for barna dersom de foretas hyppig. Juss-Buss savner en redegjørelse for om kontrollene også skal omfatte barn, og hvordan de eventuelt skal gjennomføres. Juss-Buss stiller spørsmål ved om dette er godt nok utredet, og savner en mer inngående problematisering av forholdet til Barnekonvensjonen.

Faren for andres tilgang til informasjonen

Vi merker oss at det er planlagt å bruke globale standarder som skal være tilstrekkelig sikre for lagring informasjon på kortet. Det argumenteres i forslaget med opplysningene på kortet er noe som utlendingen har kontroll over selv, ved at vedkommende selv er den som oppbevarer kortet. Når man tar i betraktning muligheten for at kortet mistes eller kommer bort, mener vi det er svært viktig at det blir umulig for andre enn vedkommende selv å hente ut informasjonen som ligger på kortet.

Vi ser at dette er tatt opp i høringen, men vi savner en mer inngående utredning med tanke på sikkerheten og hvordan man skal sørge for at sensitive opplysninger ikke blir tilgjengelige for uvedkommende. Man bør ha et fullstendig sikkert system før man iverksetter dette som et obligatorisk tiltak for en så stor gruppe mennesker.

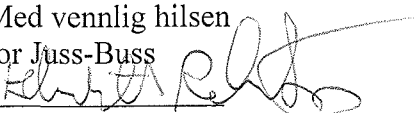
En mistenkeliggjøring av tredjelandsborgere

Vi er generelt skeptiske til den mistenkeliggjøringen man opererer med overfor utlendinger, og da særlig tredjelandsborgere. At man innfører en generell ordning for alle for å luke ut de få som faktisk er her ulovlig, sender et signal om at alle er potensielle lovbrøyttere. Det vil i tillegg til å utgjøre et stort integritetsinngrep virke integreringshemmende.

Juss-Buss stiller seg med dette skeptiske til et tiltak som vi mener går på kanten med personvern og respekt for integritet. Tiltaket vil kunne oppleves stigmatiserende og mistenkeliggjørende, og det rammer en gruppe som allerede er utsatt for mistillit.

Departementet uttaler at de er klar over at tiltaket kan være mistenkeliggjørende, men at ikke dette kan tillegges avgjørende vekt, fordi tiltaket vil gjøre utlendingskontrollen enklere, mer effektiv og sikrere. Til dette vil vi bemerke at all overvåkning vil gjøre kontroll enklere, mer effektiv og sikrere. Juss-Buss mener imidlertid at man må la andre hensyn, som frihet, integritetsvern og personvern veie tyngre. Man må spørre seg hva slags samfunn man ønsker, og hvor man skal sette grensen når det gjelder integritetskrenkende tiltak begrunnet i kontroll og kriminalitetsforebygging.

Med vennlig hilsen
for Juss-Buss

Elisabeth Robstad